

Raads Voorstel

Gemeente Brummen

Ons kenmerk : RV15.0100
Programma(s) : Sociaal Domein
Portefeuille(s) : J.B. Paauw
Onderwerp : Financiële risicospreiding bovenregionale zorgvormen jeugd

AAN DE GEMEENTERAAD

Brummen, 20 oktober 2015

Wij stellen voor te besluiten om:

1. Akkoord te gaan met financiële risicospreiding voor bovenregionale zorgvormen vanaf 1 januari 2016, met een looptijd van twee jaar;
2. Deze afspraken over de risicospreiding te maken voor iedere overschrijding of onderschrijding van het budget.
3. De onderlinge budgetverhouding voor 2016 vast te stellen op basis van de daadwerkelijke realisatie in 2015 en de onderlinge budgetverhouding 2017 vast te stellen op basis van de daadwerkelijke realisatie over de voorliggende twee jaren.
4. Als verdeelsleutel voor de financiële risicospreiding te kiezen voor de vorm waarbij de kosten (hoger of lager dan begroot) worden verdeeld naar rato van de algemene uitkering Jeugd per gemeente.

Inleiding

Aanleiding

De acht gemeenten in de regio Midden-IJssel/Oost-Veluwe hebben in 2014 besloten om financieel solidair te zijn voor de zorgvormen die vallen onder het landelijk transitie arrangement (LTA). In de eerste helft van 2015 is verkend of het wenselijk is om de financiële solidariteit uit te breiden naar de bovenregionaal ingekochte zorgvormen. Hiermee regelen de acht gemeenten dat voor de cliënt de benodigde zorg altijd ingezet kan worden, ongeacht de financiële positie van de gemeente. De acht gemeenten sluiten hiermee aan bij het landelijke advies. Daarnaast past het binnen de regionale visie naar gedeelde (financiële) verantwoordelijkheid jeugdzorg. De bovenregionale zorgvormen zijn relatief duur, tevens is het lastig te prognosticeren hoeveel kinderen in onze regio deze zorg in een bepaalde periode nodig hebben.

De combinatie van onvoorspelbaarheid en hoge kosten brengen risico's met zich mee voor gemeenten ten aanzien van de gewenste budgetbeheersing en geraamde budgetverdeling over deze zorgprestaties. Een niet voorziene toename van het gebruik van een bepaalde zorgvorm veroorzaakt verschuivingen in het beschikbare zorgbudget. De (financiële) risico's kunnen voor de individuele gemeenten beperkt worden door hierover afspraken over risicospreiding te maken.

Afspraken vooralsnog voor een periode van 2 jaar

De raad wordt gevraagd om een standpunt in te nemen ten aanzien van financiële risicospreiding voor bovenregionale zorgvormen. Omdat het stelsel van de jeugd nog volop in ontwikkeling is, wordt voorgesteld om afspraken te maken voor een periode van twee jaar.

De afspraken hangen samen met investeringen in het voorliggende veld zoals preventie, toegang en het ontwikkelen van alternatieve (goedkopere) zorgvormen. U wordt geadviseerd om de komende twee jaar te verkennen of u op deze thema's een ondergrens (minimale basis) wilt afspreken en hoe u als samenwerkende gemeenten gezamenlijk gaat werken aan het terugdringen van de instroom in deze zware vormen van zorg.

De bovenregionale zorgvormen

De zorgvormen die bovenregionaal worden ingekocht zijn specialistisch, duur en beslaan een klein volume. Tegelijkertijd gaat het om vormen van jeugdzorg waarvan het belangrijk is dat er binnen de regio

voldoende aanbod beschikbaar is. Hierdoor is het zowel voor gemeenten als voor aanbieders efficiënt om de inkoop op een grotere schaal te organiseren.

De risicospreiding geldt voor de volgende zorgvormen:

- JeugdzorgPlus (incl. toegang JeugdzorgPlus) Gesloten psychiatisch (BOPZ);
- Open verblijf 24 uur residentieel, terreinvoorzieningen;
- (L)VB jongeren ZZP 4 en 5/OBC's en MFC;
- Crisis 24 uur residentieel (bedden);
- Spoedeisende zorg (crisis) ambulant team.

Argumenten

1.1 *Het sluit aan bij landelijk advies en regionale visie naar gedeelde (financiële) verantwoordelijkheid jeugdzorg;*

1.2 *Hiermee wordt geregeld dat voor de cliënt dat de benodigde zorg altijd ingezet kan worden, ongeacht de financiële positie van de gemeente.*

1.3 *Door een aantal risico's samen te dragen met de regiogemeenten, neemt het risico voor iedere individuele gemeente af;*

1.4 *Het biedt de mogelijkheid om samen financiële tegenvallers op te vangen, die ontstaan door schommelingen in het gebruik van (exclusieve en dus dure) zorg;*

Het betreft een kwetsbare doelgroep die zeer specialistische zorg nodig heeft en waar vanuit de lokale gemeenten lastig op gestuurd kan worden. Het gaat veelal om hoge kosten per cliënt die moeilijk te voorzien of te voorspellen zijn. De financiële tegenvallers worden door de gemeenten gezamenlijke gedeeld.

1.5 *Het biedt de mogelijkheid tot het opdoen van eerste ervaring in kostendeling met het oog op eventuele andere vormen van regionale samenwerking.*

1.6 *De looptijd van twee jaar biedt de mogelijkheid om de afspraken over een looptijd van een volledig jaar te kunnen evalueren, voordat een besluit wordt genomen over een kortere looptijd over het (dis)continueren van de afspraken.*

Een kortere looptijd van één jaar, biedt deze mogelijkheid niet. Medio 2017 wordt er geëvalueerd. Naar aanleiding van de evaluatie kan besloten worden de afspraak (on)gewijzigd te continueren of te discontinueren.

2.1 *Hiermee wordt maximale risicospreiding en risicodeling binnen de regio gerealiseerd.*

3.1 *Hiermee borgen we een zo realistisch als mogelijke verrekeningswijze.*

De budgetverhouding wordt berekend aan de hand van de daadwerkelijke realisatie per gemeente m.b.t. bovenregionale zorgvormen. De onderlinge budgetverhouding 2016 kan alleen gebaseerd worden op basis van de daadwerkelijke realisatie in 2015, omdat de cijfers over 2014 niet volledig zijn.

3.1, 4.1 *Eenvoud, gezamenlijk inzicht in verbruik en verdeling kosten.*

De verdeelsleutel is dezelfde verdeelsleutel als voor de zorg die valt onder het LTA. Deze verrekeningsmethode is gebaseerd op het delen van financieel risico naar financiële draagkracht van de individuele gemeenten. Gemeenten met een hogere algemene uitkering Jeugd dragen bij overschrijding meer bij dan gemeenten met een lagere algemene uitkering Jeugd en andersom.

Kanttekeningen

1.1 Eventuele overschotten kunnen niet (direct) gebruikt worden voor andere onderdelen binnen het sociale domein. Dit betekent dat de directe invloed van gemeenten op een deel van het budget af neemt. Het gaat echter om een beperkt deel van het budget voor zorg voor jeugd waarvoor gemeenten solidair willen zijn, namelijk de bovenregionale zorgvormen en de landelijke zorg (LTA).

1.2 Als er géén afspraken worden gemaakt over financiële risicospreiding moeten overschrijdingen van de budgetgarantie voor de bovenregionale zorg per gemeente binnen het totale budget voor Jeugdzorg opgevangen te worden waardoor: Kleine fluctuaties in het aantal cliënten dat boven-

regionale zorg nodig heeft grote gevolgen kan hebben voor de financiën van een individuele gemeente. De geleverde zorg per gemeente gemeten in Euro's van jaar tot jaar grote fluctuaties kan laten zien.

- 1.3 Als er wél afspraken over financiële risicospreiding worden gemaakt moeten gemeenten voorkomen dat dit een perverse prikkel vormt voor individuele gemeenten. De zorg voor individuele cliënten (en de financiering hiervan) wordt namelijk door deze afspraken gegarandeerd maar de afspraken hangen ook samen met investeringen in het voorliggende veld zoals preventie, toegang en het ontwikkelen van alternatieve (goedkopere) zorgvormen. Gemeenten en aanbieders hebben gezamenlijk de ambitie om door investeringen aan de voorkant de capaciteit van deze zorg de komende jaren met 30% terug te dringen. De acht samenwerkende gemeenten gaan tijdens de looptijd van deze afspraken (komende twee jaar) verkennen of zij op deze thema's een ondergrens (minimale basis) willen afspreken en hoe zij gezamenlijk werken aan de transformatie en het terugdringen van de instroom in deze zware vormen van zorg.

Communicatie

De uitkomst van de besluitvorming in de 8 gemeenteraden wordt zo spoedig mogelijk met elkaar gedeeld.

Financiële toelichting

Het gaat in dit raadsvoorstel om de financiële risicospreiding m.b.t. de bovenregionale zorg. Financiële risicospreiding betekent dat de gemeenten in de regio Midden IJssel/Oost-Veluwe een gemeenschappelijk belang onderschrijven, ten gunste van de groepsleden en daarmee uiteindelijk ook de jeugdige.

Voorgesteld wordt om de budgetverhouding voor 2016 vast te stellen op basis van de daadwerkelijke realisatie in 2015 en de onderlinge budgetverhouding 2017 vast te stellen op basis van de daadwerkelijke realisatie over de voorliggende twee jaren.

Met de financiële risicospreiding ontstaat in feite een gezamenlijke regionale post met middelen voor de bovenregionale zorgprestaties. Na afsluiting van elk jaar vindt op basis van de daadwerkelijke realisatie een verrekening binnen de regio Midden-IJssel/Oost-Veluwe plaats, waarbij de overschrijding of onderschrijding op het bovenregionale budget onderling wordt verrekend.

Voor het verrekenen van een overschrijding of onderschrijding op de bovenregionale kosten wordt geadviseerd om voor een verrekeningswijze te kiezen waarbij alle kosten, hoger of lager dan begroot naar rato van de onderlinge verhouding in de algemene uitkering jeugd (septembercirculaire 2015) worden gedeeld. Dit is dezelfde verdelingsleutel als voor de zorg die valt onder het LTA. Deze verrekeningsmethode is gebaseerd op het delen van financieel risico naar financiële draagkracht van de individuele gemeenten. Gemeenten met een hogere algemene uitkering Jeugd dragen bij overschrijding meer bij dan gemeenten met een lagere algemene uitkering Jeugd en andersom.

Uitvoering

De afspraken over financiële risicospreiding voor de bovenregionale zorgvormen tussen de acht gemeenten gaan in vanaf januari 2016 voor een periode van twee jaar.

Stukken ter informatie

1. Collegebesluit BW15.0780 d.d. 20 oktober 2015 inclusief bijlagen.
2. Concept raadsbesluit RB15.0090

Burgemeester en wethouders van Brummen,

M. Klos
secretaris

A.J. van Hedel
burgemeester